

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПІД ЧАС ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКІВ

Злочинність супроводжує людство з давніх часів і є невід'ємною складовою його розвитку. Злочинна діяльність змінюється, удосконалюється, набуває нових форм разом з розвитком суспільства. Сьогодні науковці розглядають, як шляхи розвитку злочинної частини суспільства, так і способи її існування [1, с. 27].

Питання боротьби зі злочинністю в сфері економіки, утому числі із різного роду шахрайськими діями, стають усе більш актуальними. Шахрайство набуває все більших масштабів і проявляється у все нових формах. Якщо раніше переважало шахрайство з використанням різних предметів (карт, наперстків, грошових ляльок), так зване «вуличне шахрайство», дрібне шахрайство, що виражалося в обмані при обіцянці доставити річ, за яку отриманий аванс, виконати роботи тощо, при ньому ставка злочинців робилася на зайву довірливість, азартність громадян, (матеріальний збиток, який наносився даними злочинами, був порівняно невеликий), то тепер набуло поширення так зване шахрайство «білих комірців», суб'єктами вчинення даного роду злочинів усе частіше стають керівники та посадові особи банківських і фінансово-кредитних установ. Збитки, що заподіюються такими злочинами, обчислюються десятками та сотнями тисяч гривень. З огляду на тенденцію росту кількості розкрадань, здійснених шляхом шахрайства, можна стверджувати, що боротьба з такого роду злочинами є одним із пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів країни [2, с.184].

Розкрити та розслідувати такі злочини одному працівнику міліції будь-то слідчий чи оперативний працівник не завжди під силу. Така робота потребує комплексного використання можливостей і поєднання зусиль оперативного працівника зі слідчим, експертами та іншими підрозділами правоохоронних органів України, а також залучення населення [3, с.155].

Так, згідно із Законом України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», з метою забезпечення взаємодії органів прокуратури, внутрішніх справ і СБУ в штатних розписах центральних апаратів зазначених органів передбачаються посади осіб, до функціональних обов'язків яких належить здійснення взаємодії у питаннях протидії організованій злочинності. Обмін оперативною інформацією між оперативними підрозділами по боротьбі з організованою злочинністю НПУ і СБУ щодо спільних заходів здійснюється за письмовим розпорядженням керівників відповідних спеціальних підрозділів. Умови і порядок обміну інформацією між оперативними підрозділами регулюються спільними нормативними актами МВС і Центрального управління СБУ. Передача оперативної інформації оперативними підрозділами по боротьбі з організованою злочинністю територіальним та іншим ОВС і СБУ допускається тільки за згодою і за письмовим розпорядженням керівника відповідного спеціального оперативного підрозділу.

Територіальні та інші НПУ і СБУ (у межах відомств) зобов'язані передавати відповідним спеціальним підрозділам оперативну інформацію, документи та інші матеріали, пов'язані з організованою злочинністю, а також кримінальні

провадження через відповідного прокурора на письмову вимогу спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю. Керівники територіальних та інших ОВС, СБУ забезпечують взаємодію із спеціальними підрозділами по боротьбі з організованою злочинністю і сприяють виконанню поставлених перед спеціальними оперативним підрозділами завдань [4].

Взаємодія підрозділів МВС і СБУ були враховані й знайшли своє відображення в окремих наказах і вказівках керівництва МВС, а саме: взаємодія СБУ з оперативно-технічними підрозділами [5], з внутрішньою безпекою [6], з Департаментом інформаційно-аналітичного забезпечення МВС [7], з підрозділами Державної служби боротьби з економічною злочинністю [8], з Робочим апаратом Укрбюро Інтерполу [9], зі спеціальними підрозділами боротьби з організованою злочинністю [10].

Лише належна взаємодія та узгодженість заходів, що здійснюють оперативні та слідчі підрозділи органів внутрішніх справ України під час запобігання шахрайствам у сфері кредитних операцій банків в межах оперативно-розшукової справи і кримінального провадження, сприятиме попередженню, розкриттю таких злочинів та є загальною умовою стабільних позитивних результатів протидії злочинності в країні загалом.

Список використаних джерел:

1. Бахин В.П. Криминалистика. Проблемы и мнение (1962-2002). - Киев. - 2002. - с.27.
2. Ковальов В.В., Лук'янчиков Б.Є. Поняття та мета взаємодії слідчого з працівниками експертної служби / В.В. Ковальов, Б.Є. Лук'янчиков // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 18. Економіка і право: Зб. наукових праць. - К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, - № 4. - 2006. - с.155-164.
3. Тараненко Ю.О., Андрущенко І.Г., Дзісяк О.П. Окремі види правопорушень у фінансово-кредитній галузі України / Ю.О. Тараненко, І.Г. Андрущенко, О.П. Дзісяк // Право і безпека. - 2006. - № 5 (3). - С.184-186.
4. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» від 30 черв. 1993 р. Оперативно-розшукова діяльність. Нормативно-правове забезпечення / [Я. Ю. Кондратьєв, О. М. Джужа, Д.Й. Никифорчук, В. В. Матвійчук]. - К. : КНТ, 2005. - 552 с.
5. Наказ СБУ та МВС України «Про затвердження Інструкції про взаємодію Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України при проведенні оперативно-технічних заходів» від 2 лип. 2007 р. № 05/035.
6. Наказ СБУ та МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії Управління внутрішньої безпеки Служби безпеки України та Департаменту внутрішньої безпеки Головного управління по боротьбі з організованою злочинністю Міністерства внутрішніх справ України» від 5 трав. 2006 р. № 319дск/419дск (зарєєстровано в Мін'юсті 19 трав. 2006 р. за № 584/12458).
7. Спільний наказ АДПС, ДМС, ДПА, МВС, МЗС, Мінпраці, СБУ, Служби зовнішньої розвідки «Про затвердження Положення про інтегровану міжвідомчу інформаційно-телекомунікаційну систему щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів які перетинають державний кордон» від 3 квіт. 2008 р. № 284/287/214/150/64/175/266/75 (зарєєстр. в Мін'юсті 12 трав. 2008 р. за № 396/15087).

8. Наказ СБУ, ДПА України, Держмитслужби України, Адміністрації ДПС України, МВС України та Мінагрополітики України «Про організацію міжвідомчих мобільних груп по боротьбі з контрабандою та порушеннями митних правил» від 23 лют. 2005 р. № 111/85/121/138/126/79дск (зарєєстровано в Міністерстві юстиції 1 берез. 2005 р. за № 274/10554).

9. Інструкція про порядок використання правоохоронними органами можливостей НЦБ Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів, затверджена спільним наказом МВС, СБУ, ДМС, Генпрокуратури, Держприкордону, ДПА від 9 січ. 1997 р. № 3/1/2/5/2/2.

10. Наказ МВС та СБУ «Про затвердження Інструкції про взаємодію правоохоронних органів у сфері боротьби з організованою злочинністю» від 10 черв. 2011 р. № 317/235.